

Tystrup-Bavelse Naturpark som overvintringsområde

(TAIGA) SÆDGÅS *Anser fabalis fabalis*

Om vinteren er Tystrup-Bavelse området et vigtig overvintringsområde for mange fuglearter fra nordlige Skandinavien og områder i det nordlige Rusland (Kola-halvøen). Sædgåsen – eller Taiga-Sædgås (Skovsædgås) - som den også kaldes, er en af de overvintrende gåse-arter i Tystrup-Bavelse Naturpark. Bestanden af denne gåse-art er ca. 70.000. EF-Fuglebeskyttelsesområdet i Naturpark Tystrup-Bavelse er blandt udpeget på grundlag af forekomst af Sædgås (overvintrende med mere 1% af den samlede bestand).

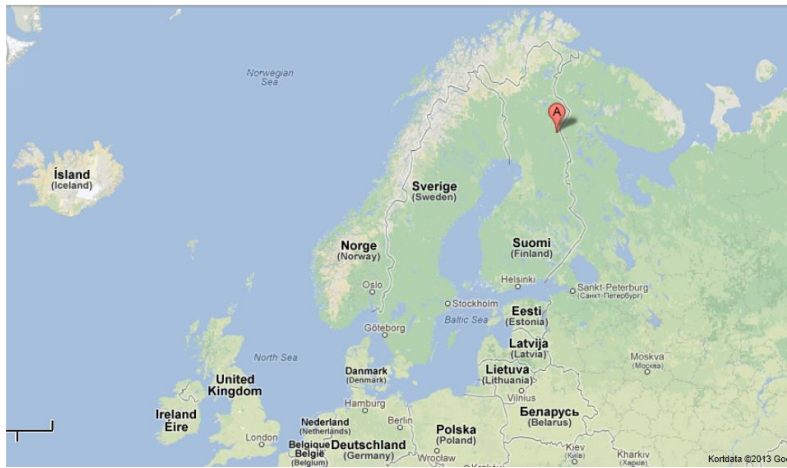
Sædgæs , hvoraf én med orange halsbånd (Utajaarvi, NØ-Finland) (Foto: Benth Micho Lange)

Ringmærkningsprojekter med farveringe og farvehalsbånd på gæslinger af Sædgæs i Sverige og Finland har været medvirkende til, at man i vintermånederne (november-februar) gennem de sidste 25 år har kunnet aflæse mere end 25 halsbåndmærkede Sædgæs omkring Tystrup-Bavelse-søerne.

De fleste Sædgæs er blevet ringmærket som store unger i det nordøstlige Finland og enkelte i Norbotten i Sverige (Lapland).

På kortet her kan man se hvor hovedparten af Sædgæssene kommer fra - Salla og Utajaarvi i Finland - .

Antallet af overvintrende Sædgæs i Tystrup-Bavelse Naturpark svinger en del fra vinter til vinter. Er vinteren mild kommer der få (5-600), men i kolde vintre med stort snedække og islagte søer i Sydsverige er antallet større - 1500-4000.

1550 km i fugleflugtsline – 2030 km ad motorvej.

Denne Sædgås er lidt speciel, fordi den er ret gammel og derfor giver aflæsningen også viden om hvor gamle de forskellige gåse-arter kan blive. Andre aflæste Sædgæs er både 23 år og 30 år gamle

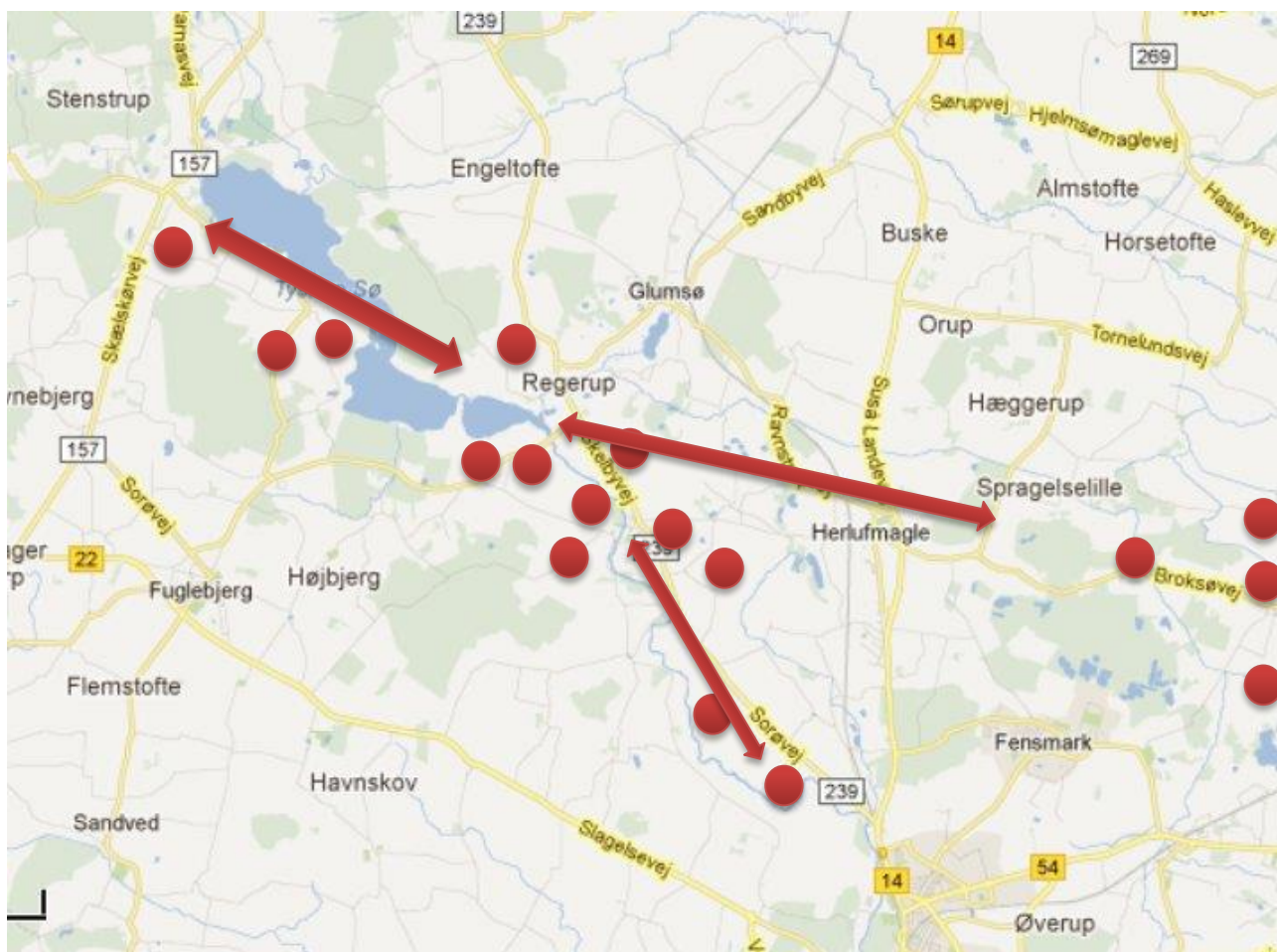
Den er mærket som ikke flyvedygtig unge i området nær Salla, i NØ-Finland.

P91	2003-07-15	SALLA, NØ-FINLAND	28,62 E	66,88 N
P91	2003-10-18	Kvismaren,Nrk,SVERIGE	15,36 E	59,18 N
P91	2004-01-18	Landön,Sk., SVERIGE	14,37 E	55,98 N
P91	2004-05-05	Salla, NØ-FINLAND	28,89 E	66,96 N
P91	2004-05-10	Salla omr., NØ-FINLAND	28,58 E	66,90 N
P91	2005-11-11	Kvismaren,Nrk, SVERIGE	15,40 E	59,18 N
P91	2005-12-07	Östra Ljungby,Sk.,SVERIGE	14,42 E	56,01 N
P91	2006-04-14	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,70 E	61,43 N
P91	2006-04-21	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,77 E	61,44 N
P91	2006-11-03	Tosteberga, Sk, SVERIGE	14,43 E	56,01 N
P91	2007-03-13	Kvismaren,Nrk, SVERIGE	15,36 E	59,16 N
P91	2007-04-11	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,70 E	61,54 N
P91	2007-10-05	Kvismaren,Nrk., SVERIGE	15,40 E	59,17 N
P91	2008-03-17	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,67 E	61,23 N
P91	2008-03-19	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,69 E	61,51 N
P91	2008-03-21	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,82 E	61,43 N
P91	2008-03-22	Rauma-omr.,SVFINLAND	21,82 E	61,43 N
P91	2008-03-23	Rauma-omr.,SVFINLAND	21,82 E	61,42 N
P91	2008-04-03	Rauma-omr.,FINLAND	22,90 E	63,10 N
P91	2008-10-14	Kvismaren,Nrk, SVERIGE	15,40 E	59,18 N
P91	2008-10-18	Kvismaren,Nrk, SVERIGE	15,38 E	59,18 N
P91	2008-10-18	Kvismaren,Nrk, SVERIGE	15,36 E	59,18 N
P91	2008-10-25	Kvismaren,Nrk, SVERIGE	15,40 E	59,18 N
P91	2009-04-05	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,97 E	61,22 N
P91	2009-10-13	Kvismaren, NRk. SVERIGE	15,38 E	59,16 N
P91	2009-10-15	Kvismaren Väst ,Nrk., SVERIGE	15,35 E	59,18 N
P91	2009-10-18	Rysjön,Kvismaren,Nrk,SVERIGE	15,36 E	59,18 N
P91	2009-10-28	Kvismaren, Hammarmaden,SVERIGE	15,38 E	59,16 N
P91	2010-01-25	Rislev,Næstved, DANMARK	11,75 E	55,28 N
P91	2010-04-13	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,90 E	61,36 N
P91	2010-04-14	Rauma-omr.,SV-FINLAND	21,87 E	61,37 N
P91	2013-02-24	Gunderslevholm, Skelby, DK	11.38 E	55.18 N

Den har så tidligere været i området omkring Tystrup-Bavelse sø i 2010.

Sædgås er en jagtbar art i hele Skandinavien og på trods af dette, er der alligevel individer, der bliver ret gamle.

På kortet herunder kan du se Sædgæssene foretrukne opholdssteder omkring Tystrup-Bavelse søerne og Holmegårds Mose i vintermånederne. Sædgæssene skifter mellem Tystrup-Bavelse søerne og Holmegårds Mose i takt med frost og tø om vinteren. I tøvejrperioder foretrækker de Holmegårds Mose og de lavvandede områder nær Broksø (overnatning og i frostperioder Tystrup eller Bavelse sø eller Susåen mellem Holløse og Gerdrup til overnatningssteder (pilens retninger). I dagtimerne søger de føde på mange forskellige større marker med frøgræs, raps, vintersæd og de ikke pløjede sukkerroe-marker.

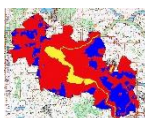

Sædgæs (foto: Benth Micho Lange)

Taigasædgås (Sædgås) feb. 2016 ved Gunderslevholm (Foto: Benth Micho Lange)

- Brug og bevar den danske natur –
- www.naturpark-tystrup-bavelse.dk

Benth Micho Lange

Udarbejdet af Støtteforeningen til Tystrup-Bavelse Naturpark (2016)